

Warszawa, dnia 9 lipca 2014 r.

KMP.570.29.2014.MKu

Raport
przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji
Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia
Komendy Powiatowej Policji w Lipsku
(wyciąg)

1. Wprowadzenie

Na podstawie artykułu 19 *Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192) oraz działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w dniu 27 maja 2014 r., do Pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Komendy Powiatowej Policji w Lipsku (dalej: PdOZ lub Izba), udali się pracownicy Zespołu „Krajowy Mechanizm Prewencji” (dalej: KMP lub Mechanizm): Justyna Józwiak (politolog w zakresie resocjalizacji), Małgorzata Molak (pedagog resocjalizacyjny) oraz Marcin Kusy (prawnik).

Celem wizytacji zapobiegawczej przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji było sprawdzenie na miejscu sposobu traktowania osób zatrzymanych i dokonanie oceny ich ochrony przed torturami oraz innym okrutnym, niehumanitarnym lub poniżającym traktowaniem albo karaniem.

Przeprowadzone czynności polegały na:

- wysłuchaniu informacji na temat funkcjonowania Izby przedstawionej przez Naczelnika Wydziału Prewencji KPP w Lipsku oraz funkcjonariuszy Policji pełniących dyżur w Izbie w dniu wizytacji,
- oglądzie wszystkich pomieszczeń Izby, w tym sprawdzeniu stanu wyposażenia pokoi dla zatrzymanych,

- zapoznaniu się z dokumentacją PdOZ, m.in.: książką przebiegu służby, książką wizyt lekarskich, wybranymi protokołami zatrzymań, kwitami depozytowymi, kartą zapoznania z regulaminem, świadectwem wzorcowania.

W trakcie wizytacji wykonano dokumentację fotograficzną.

Przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji poinformowali Naczelnika Wydziału Prewencji o ustaleniach dokonanych w ramach powyższych czynności, a także wysłuchali jego uwag i wyjaśnień.

Ponadto po zakończeniu wizytacji analizie poddano: zestawienie liczbowe osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia w jednostkach organizacyjnych Policji w 2013 r. i w 2014 r., wykaz szkoleń zorganizowanych w latach 2013 – 2014, którymi objęci zostali funkcjonariusze Policji pełniący dyżur w PdOZ oraz wskazany przez wizytujących zapis monitoringu.

Podczas wizytacji w Izbie nie przebywała żadna osoba zatrzymana.

2. Legalność pobytu

Izba przeznaczona jest dla kobiet i mężczyzn zatrzymanych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia.

Opłata za pobyt w Izbie osoby nietrzeźwej wynosi 300 zł.

Z przekazanych przedstawicielom KMP informacji wynika, iż w 2013 r. w Izbie przebywały 102 osoby, w tym: 61 doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, 33 podejrzanych o popełnienia przestępstwa, 6 na polecenie sądu lub prokuratury oraz 2 w związku z popełnieniem wykroczenia. Z kolei w roku 2014 do dnia 27 maja w PdOZ zatrzymano 23 osoby, w tym: 14 podejrzanych o popełnienie przestępstwa, 2 na polecenie sądu lub prokuratury oraz 7 w celu wytrzeźwienia.

W żadnym z protokołów zatrzymania, które zostały poddane analizie, przedstawiciele Mechanizmu nie stwierdzili uchybień lub treści budzących wątpliwości w zakresie zasadności pobytu danej osoby w PdOZ.

3. Personel

Dwunastogodzinny dyżur w Izbie pełniony jest przez jednego funkcjonariusza Policji. Zgodnie z § 2 ust. 2 zarządzenia nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 r. w *sprawie metod i form wykonywania zadań pomieszczeniu dla osób zatrzymanych*

lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, kierownik jednostki organizuje służbę w taki sposób, aby w pomieszczeniu pełnił ją co najmniej jeden policjant.

Zdaniem pracowników KMP uznanie, że w PdOZ, na jednej zmianie może dyżurować jeden funkcjonariusz Policji, jest obarczone ryzykiem, że w Izbie dojdzie do niepożądanego zdarzenia bądź niektórzy osadzeni nie będą mogli korzystać z przysługujących im uprawnień. Funkcjonariusz Policji wykonując pewne czynności służbowe, np. przyjmując zatrzymanego, jednocześnie nie będzie w stanie zauważyć wypadku, do którego może dojść w jednym z pokoi, które wprawdzie są monitorowane, ale obraz widoczny jest jedynie z pomieszczenia dyżurki usytuowanego w innym miejscu. Jednocześnie może dochodzić do ograniczenia uprawnień zatrzymanych i ich niewłaściwego traktowania, gdyż dyżurująca w PdOZ osoba nie jest w stanie jednocześnie zająć się kilkoma różnymi sprawami i przeprowadzać czynności równie szybko, jakby były one prowadzone z udziałem przynajmniej dwóch osób. W opisaney sytuacji istnieje ryzyko, że osoby umieszczone w PdOZ będą np. oczekiwać zbyt długo na skorzystanie z toalety czy formalne zwolnienie z pomieszczenia, a osobom palącym w ogóle uniemożliwi się palenie, gdyż będzie to kolidować z innymi, ważnymi czynnościami dyżurującego funkcjonariusza Policji.

Zarówno w roku 2013, jak i w 2014 r. funkcjonariusze Policji pełniący służbę w PdOZ uczestniczyli w szkoleniu zawodowym w zakresie m.in. zasadności i prawidłowości stosowania instytucji zatrzymania, w tym: uprawnień przysługującym zatrzymanym lub doprowadzonym, poprawności dokumentowania czynności, sposobu pełnienia służby przez policjantów w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, dokumentowania przebiegu tej służby, wydarzeń nadzwyczajnych, sposobu postępowania z zapisami obrazu z izby oraz dokumentowania pełnienia służby przy PdOZ w formie elektronicznej. Ponadto zorganizowane zostały szkolenia z przestrzegania podstawowych gwarancji osób zatrzymanych przez Policję i osadzonych w PdOZ oraz z zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania.

Z uwagi na fakt, iż praca funkcjonariuszy Policji pełniących dyżur w PdOZ wymaga od nich nie tylko wiedzy merytorycznej, ale także wysokiego poziomu kompetencji interpersonalnych, nie ulega wątpliwości, że pogłębianie wiedzy w obszarze metod i form pełnienia służby w pomieszczeniach jest niewystarczające. Zgodnie bowiem z rekomendacją zawartą w § 60 Drugiego Raportu Generalnego Europejskiego Komitetu ds. Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (dalej: CPT) [CPT/Inf (92)3]: (...) *zdolność do komunikacji interpersonalnej powinna stanowić najważniejszy czynnik w procesie rekrutacji personelu służb egzekwujących przestrzeganie*

prawa oraz podczas szkolenia powinien zostać położony znaczny nacisk na rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej opartych na szacunku dla godności ludzkiej. Posiadanie takich umiejętności często umożliwia funkcjonariuszowi policji lub służb więziennych rozładowanie sytuacji, które w przeciwnym wypadku mogłyby stać się przyczynkiem do wybuchu przemocy, zaś bardziej ogólnie prowadzi do obniżenia napięcia oraz podniesienia jakości życia w policji oraz zakładach więziennictwa, co przynosi korzyść wszystkim osobom zainteresowanym. CPT kładzie szczególny nacisk na konieczność rozwijania umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej.

W związku z powyższym, w ocenie wizytujących ofertę szkoleniową należałoby poszerzyć o dodatkowe zagadnienia tak, aby personel Izby wiedział jak pracować z trudnymi osobami bez wyrządzania im krzywdy, jak udzielać pierwszej pomocy osobom w różnym stanie fizycznym czy psychicznym, jak radzić sobie ze stresem i agresją etc.

4. Traktowanie osób zatrzymanych

Sprawdzenie osób zatrzymanych przeprowadzane jest w przejściu obok pomieszczenia funkcjonariusza dyżurnego. Drzwi łączące przedsionek z korytarzem komendy są wykonane z przezroczystego/bezbarwnego szkła. W opinii pracowników Mechanizmu miejsce to nie zapewnia intymności osobom sprawdzanym ze względu na możliwość wglądu osób trzecich. Pomieszczenie, w którym dokonywane jest sprawdzenie powinno gwarantować poszanowanie intymności zatrzymanym oraz być wyposażone w dywanik lub matę, na której mogłaby stanąć osoba poddawana sprawdzeniu.

W przypadku umieszczenia w Izbie kobiety, sprawdzenie zatrzymanej wykonuje jedna z funkcjonariuszek Policji pełniąca aktualnie służbę w Komendzie.

Zgodnie z informacjami przekazanymi wizytującym przez funkcjonariuszy Policji, podczas sprawdzenia osoba zatrzymana rozbiera się do bielizny. W § 5 ust. 2 Regulaminu pobytu osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia (dalej: Regulamin) stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izb oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (Dz. U. z 2012 r. poz. 638, dalej rozporządzenie) zaznaczono, iż osobę przyjmowaną do pomieszczenia oraz w nim

umieszczoną poddaje się szczegółowemu sprawdzeniu w celu odebrania rzeczy wartościowych i niebezpiecznych. Sprawdzenia tej osoby oraz odzieży na niej, w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności, dokonuje w miarę możliwości policjant tej samej płci. W obowiązujących przepisach brakuje jednakże dokładnej definicji i określenia na czym polega *sprawdzenia osoby zatrzymanej*. Przyjęcie, iż wiąże się ono z rozebraniem osoby zatrzymanej lub poleceniem zatrzymanemu zdjęcia ubrania, mimo iż wydaje się zasadne, jest niedopuszczalne. Czynność taka ingeruje bowiem w chronione art. 41 ust. 1 Konstytucji prawo do nietykalności i wolności osobistej, którego ograniczenie lub pozbawienie może nastąpić tylko na zasadach i w trybie określonym w ustawie. Pracownicy KMP zalecają zatem zaprzestanie rozbierania zatrzymanych podczas dokonywania sprawdzenia przed umieszczeniem w PdOZ.

Zgodnie z przekazanymi wizytującym informacjami w okresie od początku 2013 r. do dnia wizytacji w Izbie nie było wydarzeń nadzwyczajnych. Nie odnotowano też żadnych postępowań dyscyplinarnych ani karnych prowadzonych przeciwko PdOZ i pełniącym w nim służbę funkcjonariuszom Policji.

W latach 2013 – 2014 r. nie odnotowano skarg dotyczących zatrzymania w Izbie.

5. Prawo do informacji

Zgodnie z § 1 ust. 1 pkt. 1 Regulaminu każda osoba przyjmowana do Izby potwierdza zapoznanie się z regulaminem, poprzez złożenie podpisu w karcie zapoznania z regulaminem pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia. Analiza karty wykazała pojedyncze przypadki braku podania godziny zapoznania z regulaminem (dane osobowe usunięto).

W wizytowanym PdOZ treść Regulaminu pobytu, a także adresy instytucji stojących na straży praw człowieka wywieszono w pokojach dla osób zatrzymanych. W dniu przeprowadzania wizytacji w celi nr 1 udostępniony był nie pełny tekst Regulaminu oraz brakowało informacji o adresach instytucji.

W czasie wizytacji w PdOZ dysponował kopiami regulaminu przetłumaczonymi na języki obce.

Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przedstawicielom KMP funkcjonariusze Policji informują o fakcie zatrzymania wskazane osoby trzecie, każdorazowo gdy zatrzymani zgłoszą takie żądanie. Jednakże, zgodnie z Rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ - Zbiór zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie zatrzymania lub uwięzienia, *niezwłocznie po zatrzymaniu oraz po każdym przeniesieniu z jednego miejsca*

aresztowania lub uwięzienia do innego, osoba aresztowana lub uwięziona będzie uprawniona powiadomić, bądź też domagać się od właściwego organu powiadomienia członków jej rodziny lub innych właściwych osób według swojego wyboru, o jej zatrzymaniu, aresztowaniu lub uwięzieniu, bądź o przeniesieniu i o miejscu, w którym jest przetrzymywana (Zasada 16.1). W związku z powyższym, w ocenie pracowników Mechanizmu, w pierwszej kolejności należałoby więc rozważyć możliwość samodzielnej realizacji przysługującego zatrzymanym prawa do powiadomienia osoby trzeciej, zaś tylko w sytuacjach szczególnych prawo to realizować za pośrednictwem funkcjonariuszy Policji.

Izba nie dysponuje listą adwokatów, do których mogliby się zwrócić zatrzymani, chcący skorzystać z pomocy obrońcy. Należy podkreślić, że jednym z trzech podstawowych praw przysługujących zatrzymanym, stanowiącym gwarancję przeciwko złemu traktowaniu osób zatrzymanych jest prawo dostępu do adwokata. Zgodnie z zaleceniami CPT (§ 38 Drugiego Sprawozdania Ogólnego Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom [CPT/Inf (92)3]) dostęp do adwokata przez osoby przebywające w areszcie policyjnym powinien obejmować prawo do kontaktowania się oraz do odwiedzin przez adwokata (w obu przypadkach gwarantujących poufność rozmów), jak również, co do zasady, prawo danej osoby do obecności adwokata w czasie przesłuchania. W celu zapewnienia powyższego, w ocenie przedstawicieli KMP, należałoby udostępnić osobom zatrzymanym, które chciałyby skorzystać z pomocy obrońcy odpowiedni spis adwokatów wykonujących zawód w danym okręgu.

6. Prawo do ochrony zdrowia

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Naczelnika Wydziału Prewencji przed umieszczeniem w Izbie badaniu lekarskiemu poddawane są wszystkie osoby zatrzymane.

Przedstawiciele KMP pozytywnie oceniają przyjęte rozwiązanie. Taka praktyka pozwala bowiem na zdiagnozowanie ewentualnych przeciwwskazań zdrowotnych do osadzenia w Izbie. Co więcej, z uwagi na możliwość identyfikacji wszelkich obrażeń ciała i szczegółowe odnotowanie tego faktu w dokumentacji medycznej, stanowi ona zabezpieczenie funkcjonariuszy Policji pełniących służbę w PdOZ przed zarzutami dotyczącymi niewłaściwego traktowania. Rozwiązanie to czyni zadość standardom międzynarodowym. W zakresie badań lekarskich opinię wyraził CPT, w sprawozdaniu dla polskiego rządu z wizyty w Polsce w 2004 r. [(Rada Europy, Strasburg, 11.04.2005 r.); CPT

(2005)3]. W § 44 Komitet zalecił zapewnienie wszystkim nowoprzybyłym bezzwłoczne badanie medyczne i regularne wizyty lekarskie lub pielęgniarskie. Ponadto zgodnie z Zasadą 24 Zbioru zasad mających na celu ochronę wszystkich osób poddanych jakiegokolwiek formie aresztowania bądź uwięzienia (Rezolucja Zgromadzenia Ogólnego ONZ 43/173 z dnia 9 grudnia 1988 r.), *osobie aresztowanej lub uwięzionej, tak szybko po przyjęciu do miejsca aresztowania lub uwięzienia, jak będzie to możliwe, zostanie zaproponowane odpowiednie badanie lekarskie, a później, kiedy będzie to potrzebne, zapewniona opieka medyczna i leczenie. Opieka medyczna i leczenie zostaną zapewnione bezpłatnie.*

Badania lekarskie przed przyjęciem do Izby realizowane są w szpitalu powiatowym. W razie nagłego pogorszenia się stanu zdrowia zatrzymanego w Izbie, wzywane jest pogotowie ratunkowe. W takim przypadku badania lekarskie odbywają się w pokojach dla zatrzymanych, które są monitorowane. Zdaniem wizytujących przyjęte w Izbie rozwiązanie narusza prawo zatrzymanych do intymności podczas badania. W związku z tym przedstawiciele Mechanizmu zalecają wykonywanie badania osoby zatrzymanej w niemonitorowanym pomieszczeniu.

Wszelkie kwestie dotyczące realizacji prawa zatrzymanych do ochrony zdrowia odnotowywane są w następujących dokumentach: w książce przebiegu służby, książce wizyt lekarskich oraz protokołach zatrzymania, do których dołączane są zaświadczenia lekarskie o występowaniu lub braku przeciwwskazań do przebywania w PdOZ. Wpisy w książce wizyt lekarskich dokonywane są dokładnie. Jednakże w kilku przypadkach brakowało godziny, w której przeprowadzone zostało badanie. Danych tych nie podawano również w zaświadczeniach lekarskich. Przedstawiciele KMP zdają sobie sprawę, że wypełnianie dokumentacji medycznej nie leży w kompetencji funkcjonariuszy Policji, niemniej jednak zwracają uwagę na konieczność przypominania lekarzom o obowiązku rzetelnego dokonywania wpisów w zaświadczeniach lekarskich.

7. Warunki bytowe

W skład wizytowanej Izby wchodzi: 3 pokoje (dwuosobowe) dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, magazyn oraz łazienka.

W każdym z pomieszczeń prawidłowo zabezpieczono okna, drzwi, grzejniki i punkty świetlne. Warunki panujące w pokojach dla osób zatrzymanych należy określić jako dobre. Ich wyposażenie stanowią ustawione wzdłuż ścian prycze oraz stoliki. W czasie wizytacji pokoje były wolne od nieprzyjemnych zapachów, panowała w nich czystość. Zatrzymani

mają zapewnioną właściwą temperaturę i oświetlenie odpowiednie do czytania i pisania. Jednakże w pokojach dla osób zatrzymanych brakuje oświetlenia nocnego. Z analizy monitoringu wizyjnego wynika, że całą noc w pokojach świeci się światło, co w ocenie wizytujących może przeszkadzać w odpoczynku nocnym. Przedstawiciele Mechanizmu zalecają wyposażenie Izby w oświetlenie nocne.

W Izbie funkcjonuje monitoring (we wszystkich pokojach dla zatrzymanych i korytarzu), którego podgląd dostępny jest na ekranie w dyżurce, w miejscu niedostępnym dla osób trzecich.

Depozyt osób zatrzymanych przechowywany jest w zamkniętej szafie, znajdującej się obok dyżurki. Analiza kwitów depozytowych wykazała, iż rzeczy przekazane do depozytu, zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu oznaczane są z uwzględnieniem ich cech indywidualnych.

Pokój sanitarny wyposażony jest w 2 miski ustępowe, prysznic oraz umywalkę. W dniu wizytacji w łazience znajdował się ręcznik, mydło i papier toaletowy, na wyposażeniu Izby brakowało natomiast środków higienicznych dla kobiet, co przedstawiciele KMP zalecają uzupełnić.

W magazynie czystej pościeli znajdowały się materace, prześcieradła, poduszki, koce oraz obuwie zastępcze. Analiza monitoringu wykazała natomiast, że zatrzymanym nie wydaje się prześcieradła. Przedstawiciele KMP zwracają uwagę na obowiązek, wynikający z § 9 ust. 1 pkt 6 Regulaminu, wydawania zatrzymanym do indywidualnego użycia materaca, koca, podglówka, poszewki i prześcieradła.

Palenie wyrobów tytoniowych dozwolone jest w łazience Izby.

a) Sytuacja osób niepełnosprawnych

Pomieszczenia w PdOZ nie są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową i o obniżonej sprawności fizycznej (np. starszych). W związku z powyższym należy wskazać, że zgodnie z przyjętą w dniu 1 sierpnia 1997 r. przez Sejm RP *Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych* (M. P. z 1997 r. Nr 50, poz. 475) osoby niepełnosprawne mają prawo życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych. Ponadto w dniu 6 września 2012 r. Polska ratyfikowała przyjętą w dniu 13 grudnia 2006 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych *Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1169) zobowiązującą do umożliwienia osobom niepełnosprawnym niezależnego życia i pełnego udziału we wszystkich jego sferach. Oba wymienione dokumenty mają zastosowanie również w odniesieniu do osób pozbawionych wolności oraz środowiska stworzonego w miejscu ich

osadzenia. Wobec powyższego wszelkie instytucje państwowe, winny podejmować działania ukierunkowane na urzeczywistnienie praw osób z niepełnosprawnością. Omawiając potrzebę dostosowania wszelkich miejsc pozbawienia wolności do potrzeb osób niepełnosprawnych warto także zwrócić uwagę na wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu z 2006 r. w sprawie *Vincent przeciwko Francji* (6253/03), w którym Trybunał stwierdził naruszenie art. 3 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka przez osadzenie więźnia poruszającego się na wózku inwalidzkim w celi, której wyposażenie nie było całkowicie dostosowane do osób niepełnosprawnych oraz której nie był w stanie samodzielnie opuścić. Wobec powyższego pracownicy KMP zalecają uwzględnienie kwestii przystosowania Izby do potrzeb osób mających trudności w poruszaniu się przy realizacji ewentualnych inwestycji modernizacyjnych, dzięki czemu osoby te będą mogły samodzielnie poruszać się oraz korzystać z urządzeń sanitarnych.

8. Zalecenia

Na podstawie art. 19 *Protokołu Fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*, przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji zalecają:

1. Komendantowi Powiatowemu Policji w Lipsku

- 1.1. zaprzestanie rozbierania zatrzymanych poddawanych sprawdzeniu,
- 1.2. przeprowadzanie sprawdzenia w miejscu gwarantującym intymność zatrzymanych,
- 1.3. stworzenie i udostępnienie zatrzymanym spisu adwokatów i radców prawnych,
- 1.4. przeprowadzanie badań medycznych poza zasięgiem kamery,
- 1.5. umieszczenie we wskazanym pomieszczeniu pełnego tekstu Regulaminu pobytu w PdOZ wraz z adresami instytucji stojącymi na straży praw człowieka,
- 1.6. wydawanie przebywającym w Izbie pełnego asortymentu, o którym mowa w § 9 ust. 6 regulaminu,
- 1.7. wyposażenie Izby w środki higieniczne dla kobiet,
- 1.8. zorganizowanie szkoleń dla funkcjonariuszy Policji z zakresu udzielania pierwszej pomocy, radzenia sobie ze stresem, umiejętności interpersonalnych itp.,

- 1.9. podawanie godziny przeprowadzenia badania lekarskiego w prowadzonej dokumentacji,
- 1.10. każdorazowe podawanie godziny zapoznania zatrzymanego z regulaminem Izby w prowadzonej karcie,
- 1.11. zamontowanie oświetlenia nocnego,
- 1.12. uwzględnienie przy realizacji inwestycji budowlanych potrzeby dostosowania Izby do potrzeb osób niepełnosprawnych.

2. Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Radomiu

- 2.1. zapewnienie Komendantowi Powiatowemu Policji w Lipsku środków finansowych na realizację przedstawionych powyżej zaleceń.